

YEREL GENÇLEŞİYOR

GENÇLER GÜÇLENİYOR

Avrupa Birliği **sivil düşün**

"Bu çalışma Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamen Sorgun Gençlik Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."

Çalışmanın Özeti

Sorgun Gençlik Derneği tarafından hazırlanan “Yerel Gençleşiyor, Gençler Güçleniyor” başlıklı proje Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında desteklenmektedir.

Proje kapsamında Yozgat bölgesinde bulunan Belediyeler bünyesinde Gençlik meclislerinin kurulması için çeşitli toplantılar, kampanyalar düzenlenecek ve Gençlik meclislerinin oluşturulması için girişimlerde bulunulacak.

Gençlik meclisleri, 3.7.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 76. maddesine dayanılarak İçişleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve 6 Haziran 2009 tarihli, 27250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Kent Konseyi Yönetmeliği”nin 10/3 maddesine dayanılarak kurulmaktadır.

Gençlik meclisi uygulamaları dünyada birçok ülkede katılım ve gençlik sorunlarına ilişkin gündem oluşturabilmede istifade edilen araçlardan birisi olmuştur. Gençlik meclisleri, gençlerin sorunlarının ve çözümlerinin tartışıldığı bir platform olmanın yanında, kendi temsilcilerini seçerek karar alma mercilerinde temsil edilmeye, kendi önceliklerini ve gündemlerini tespit etmeye de hizmet etmektedir. Gençlik meclisleri gençlerin, kent yönetiminde karar alma mekanizmalarına katılmaları, gençlik ve kentle ilgili sorunların çözümünde aktif rol almaları için oldukça önemlidir.

Sürdürülebilir Kalkınma anlayışı içerisinde kente yönelik çalışmalar yürütmelerine katkıda bulunulması, kentin bilimsel, teknolojik, sanatsal, sosyal ve kültürel etkinliklerinde rol almaları ve çevre konusunda duyarlılıklarını arttırmaları, gönüllülük, dayanışma ve paylaşımaya yönelik özelliklerinin “ortaklık” bilinci içinde geliştirilmesi ve gençliğe birlikte çalışma kültürünün kazandırılması, gençlik alanında politikalar üretmesi amacıyla; gençlerin ve gençlerle ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, siyasi parti, üniversite ve lise temsilcilerinin oluşturduğu demokratik bir yapıdır.

Gençlerin fikir ve önerileriyle yerel yönetimlerde söz sahibi olabilecekleri, sorun ve önerilerini konuşabilecekleri bir ortamın oluşabilmesini sağlamak için Belediyelerde Gençlik meclislerinin kurulmasını önemsiyoruz. Gençlik meclislerinin kurulması gençlerin, sevgi, saygı ve hoşgörü anlayışına bağlı kalarak, gönüllülük, yardımlaşma, dayanışma ve sorumluluk duygusu içinde; sosyal, sanatsal, kültürel alanlarda ve eğitim, sağlık, spor gibi gençliği ilgilendiren konularda yenilikçi fikirlerin katkılarıyla projelerin üretilmesine ve gençlik politikalarının iyileştirilmesine de katkıda sağlayacaktır.

Genel Çerçeve ve Durum Analizi

Gençlik kavramına dair birçok farklı tanım yapılmış olsa da, ağırlıkta yaş sınırı üzerinden yapılmış tanımların hakim olduğu görülmektedir. Birleşmiş Milletler genç kavramını 15-24 yaş arasında olan bireyler olarak tanımlarken, 90'lı ve 2000'li yıllar itibariyle Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği gibi birçok uluslararası kurumun yaş aralığını 15-29 olarak belirlediği görülmektedir. Sadece yaşın belirleyici kriter olarak alınması sosyo- ekonomik, politik ve kültürel dinamiklerin göz ardı edilmesine, dolayısıyla "sınırlayıcı" bir kavram olmasına yol açarken, diğer taraftan da, tanımlanması kolay, evrensel bir kriter oluşturmaktadır.

Bu doğrultuda 2019 yılındaki TÜİK verilerine göre Türkiye'de 15-24 yaş arasındaki gençlerin nüfusa oranı %15,6 yani, yaklaşık olarak 13 milyon olarak belirlenmektedir. Avrupa Birliği' ne üye ülkelerde genç nüfusun %10 civarında olduğunu düşünecek olursak, genç nüfus oranının Türkiye için önemli bir potansiyel değer olduğunu düşünebiliriz. Ancak, gençlerle ilgili diğer verilere bakıldığında genç işsizliğinin son senelerde hızla artarak %25,4' e ulaştığını, gençlerin %26'sının da ne eğitim, ne de istihdam alanı içerisinde yer aldığı görülmektedir. Eğitim ve istihdam alanı içerisinde yer almayan gençlerin ise %34'ünü genç kadınların, %18,3'ünü ise genç erkeklerin oluşturduğu ifade edilmektedir. Dolayısıyla, gençlerin güçlendirilmesini temel alan, hak temelli gençlik çalışması ve katılım mekanizmalarına erişimin önceliklendirildiği bir gençlik politikası oluşturmak önem kazanmaktadır.

Demokrasinin temel dinamiklerinden biri, vatandaşların aktif ve sürekli katılımına dayanan karar alma mekanizmalarının oluşturulmasıdır. “Katılım; vatandaşların, kamusal yaşamı ile ilgili olan kararlara dahil olma ve bu kararları etkileme süreci olarak tanımlanabilir. Bu açıdan katılım, demokrasinin vazgeçilmez köşe taşlarından biridir.”[1]

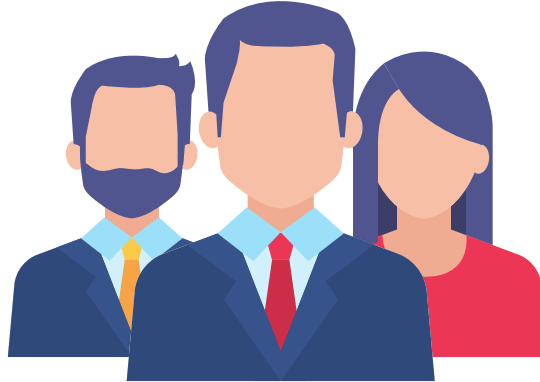
Hak temelli gençlik çalışması yaklaşımı; gençlerin haklarına erişebildiği, ihtiyaçlarını özgürce dile getirerek, kendi hayatları ve çevreleriyle ilgili konularda karar alma mekanizmalarına dahil olarak toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlamalarının önemini vurgulamaktadır. Dolayısıyla gençlerin ve gençliğin, bir ara dönem olarak tanımlanması yerine, şimdiki döneme odaklanarak, gençlerin özne olarak kabul edildiği eşitlikçi, çoğulcu katılım mekanizmaları oluşturmak gerekmektedir.

80’li yıllar itibariyle, gençlerin katılımı konusu birçok uluslararası kurum, platform ve ilgili sözleşmelerde vurgulanmıştır. 1992’de Rio de Janeiro kentinde gerçekleştirilen ‘Yeryüzü Zirvesi Gündem 21’in 25. bölümü ‘Sürdürülebilir Kalkınmada Çocuklar ve Gençlik’ başlığı altında yer almıştır. 1996 yılında Türkiye’de gerçekleştirilen Habitat Konferansı da, demokratikleşme sürecinde sivil toplum örgütlerinin önemi ve yerel yönetimler, sivil toplum ve özel sektör kuruluşlarının birlikte çalışarak işbirliği yapması ve gençlerin, kadın ve çocukların karar alma mekanizmalarına katılımlarının önemini vurgulamıştır. Avrupa Sosyal Şartı ve Avrupa Konseyi’nin 2011 yılında paylaştığı Gençlik Politika belgesi diğer önemli uluslararası belgelerdir. Gençlik Politika Belgesi özellikle, insan hakları ve demokrasi, birlikte yaşam, sosyal içerme ve katılım kavramlarını öne çıkarmıştır. Avrupa Komisyonu tarafından 2001 yılında yayınlanan Beyaz Kitap: ‘Avrupa Gençliğine Yeni Bir Güç’ günümüzde hala Avrupa Birliği gençlik politikalarında genel bir çerçeve sunan önemli bir belgedir. “Bu metin, hem Avrupa Birliği gençlik politikalarına yön vermekte, hem de üye ülkelerin ulusal gençlik politikalarının geliştirilmesi sürecinde yasal bir dayanak olarak ortaya çıkmaktadır (Avrupa Komisyonu, 2001).”[2]

[1]Gür,E &Bahçeci,D, (2014), Karşılaştırmalı Bir Analiz;Avrupa’da Gençlerin Katılımı ve Gençlik Politikası, İstanbul Bilgi Üniversitesi Şebeke Gençlerin Katılımı Projesi Kitapları-No:10

Gençlerin katılımını sağlamaya yönelik politikalar oluştururken, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin önceliklendirilmesi ve dezavantajlı gençlerin farklı ihtiyaçları olabileceği düşünülerek, sosyal içerme boyutunun dahil edilmesi gerekmektedir.[3] Gençlerin katılımını etkileyen bir diğer konu ise bilgiye erişim konusudur. Gençlerin katılımını artıran ve onların güçlenmesine katkı sağlayan “genç dostu” araçların geliştirilerek, bilgiye erişimlerinin sağlanması desteklenmelidir. “Gençlerin katılımını artırmak için, genel anlamda merkezi-yerel yönetim ve sivil inisiyatif tarafından teşvik edilmeleri ve gençlere yönelik hazırlanacak programlara katılım konusunda yönlendirilmeleri gerekmektedir.”[4]

Yerelde gençlerin katılımını artırma konusunda yerel yönetimlerin rolü çok önemlidir. 5393 sayılı Belediyeler Kanunu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu görev ve sorumluluk alanlarında gençliğe yer vermektedir. Bu doğrultuda, bazı il ve ilçelerde oluşturulmuş olan Kent Konseyleri, Gençlik ve Kadın Konseyleri ve Gençlik meclisleri toplumsal aktör olarak genç ve kadınların aktif katılımlarını sağlayan önemli araçlardır. Benzer şekilde, Kent Konseyleri Yönetmeliği'nde kadın ve gençlik meclisleri öncelikli olarak değerlendirilmekte, yönetmeliğin 6/ğ maddesi, kent konseylerinin görevleri arasında çocukların ve gençlerin toplumsal etkinliklerini arttırmayı ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol oynamalarını sağlamayı vurgulamaktadır. Uygulamada farklılıklar ve katılımı engelleyen anti demokratik yapılar görülse de, iyi örnek Kent Konseyi ve Gençlik meclisleri modellerine baktığımızda, eşitlikçi, katılımcı ve dezavantajlı grupların da aktif katılımını sağlayan sosyal içermeye dayalı örgütlerin var olduğunu ve yerelde etkin bir şekilde katılımı artırdığı görülmektedir.

[2]Gür,E &Bahçeci,D, (2014), Karşılaştırmalı Bir Analiz;Avrupa'da Gençlerin Katılımı ve Gençlik Politikası, İstanbul Bilgi Üniversitesi Şebeke Gençlerin Katılımı Projesi Kitapları-No:10

[3] Kurtaran,Y&Nemutlu, G& Yentürk, N (2008) Gençler Hakkında, Gençlik İçin, Gençlerle, Türkiye'de Gençlik Çalışması ve Politikaları, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları

[4] Özer, Y. (2011) Gençlerin Toplumsal Yaşama Katılımı ve Yerel Yönetimlerin Rolü, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt 26, Sayı:1

Gençlik meclisi uygulamaları, dünyada birçok ülkede katılım ve gençlik sorunlarına ilişkin gündem oluşturmada etkin olan araçlardan biri olmaktadır. Gençlik meclisleri, gençlerin ihtiyaçları ve yaşadıkları toplumsal sorunlar ve çözümlerinin tartışıldığı platformlar olmanın yanı sıra, kendi temsilcilerini seçerek, karar alma mekanizmalarında aktif olarak yer almak ve kendi önceliklerini ve gündemlerini belirleyip, politikaları etkilemelerine de sebep olmaktadır (Özer,2011:56)(United Nations, 2003:1-19).

Gençlerin içerisinde yaşadıkları toplumla ilişkilendikleri en küçük birim olan mahalleler, yerelde gençlerin katılımını sağlamak ve ihtiyaçlar temellinde harekete geçerek, toplumsal sorunların çözümüne katkı sunmak açısından önemli alanlar oluşturmaktadır. Gençlik Meclisleri; gençliğin kent yönetiminde söz sahibi olması; planlama, karar alma ve uygulama süreçlerine gençlerin dahil edilmesi, gençler arasında farkındalık yaratılması, gençlik örgütlenmelerinin güçlendirilmesi ve örgütlenme bilincinin geliştirilmesi açısından önemli görülmektedir.

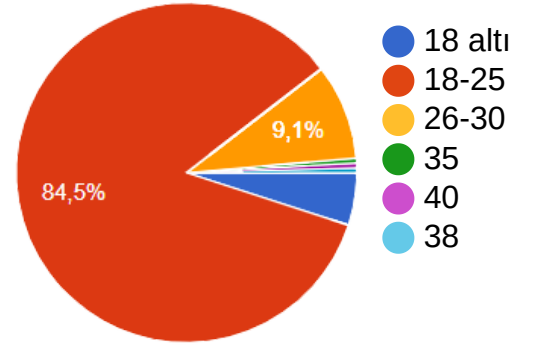
Bu kapsamda SORGED olarak, toplumsal aktörler olan gençlerin güçlenmesi ve gençlik politikalarının geliştirilmesine katkıda bulunmak, gençler arasında dayanışmayı sağlamak, engelli gençler başta olmak üzere tüm dezavantajlı gençlerin içinde buldukları topluma dahil olmalarına katkı sağlamaya ve yerelde gençlerin katılımını artırmaya yönelik çalışmaları desteklemekteyiz. Bu doğrultuda Yozgat'ta yaşayan gençlerin güçlendirilmesi ve yerelde gençlerin katılım mekanizmalarına dahil olmaları için Yozgat merkez ve ilçelerinde faaliyet gösteren Belediyeler bünyesinde Gençlik meclislerinin kurulmasını gerekli görmekteyiz.

Yozgat'ta Yaşayan Gençlerin İhtiyaçlarının Belirlenmesi Anket Çalışması

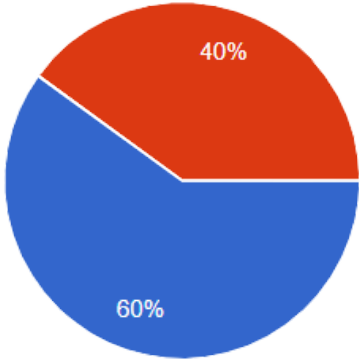
Sorgun Gençlik Derneği (SORGED) olarak, Aralık 2020 tarihinde, Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında desteklenen "Yerel Gençleşiyor, Gençler Güçleniyor" başlıklı çalışma kapsamında, Yozgat'ta yaşayan gençlerin ihtiyaç ve taleplerini anlamak ve karar alma mekanizmalarına erişim süreçlerini değerlendirmek adına online olarak düzenlenmiş bir anket çalışması gerçekleştirdik.

Yaş:

Anket çalışmasına Yozgat'ta yaşayan 220 genç katılmıştır. Katılımcıların demografik özelliklerine baktığımızda; %84,5' inin 18-25 yaş arasında, %9,1'inin 26-30 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Cinsiyet:

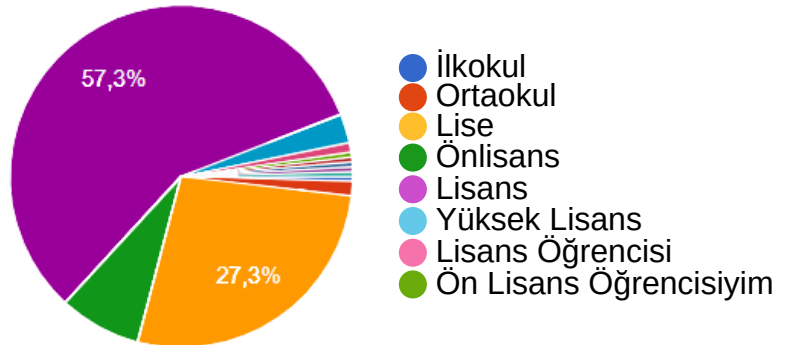

● Kadın
● Erkek

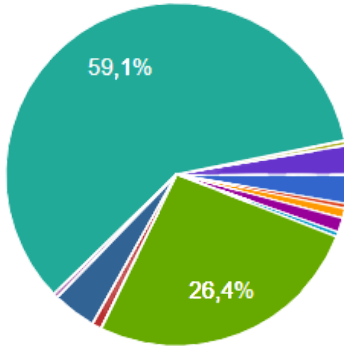
Cinsiyet dağılımına baktığımızda %60'si genç kadınlardan, %40,'ın erkeklerden oluştuğu belirtilmiştir.

Eğitim Durumu:

Eğitim durumuna baktığımızda ise; %57,3 'ünün üniversite lisans mezunu, %27,3'ünün lise mezunu, %7,7'sinin ön lisans mezunu olduğu ifade edilmektedir.

Nerede İkamet Ettikleri:

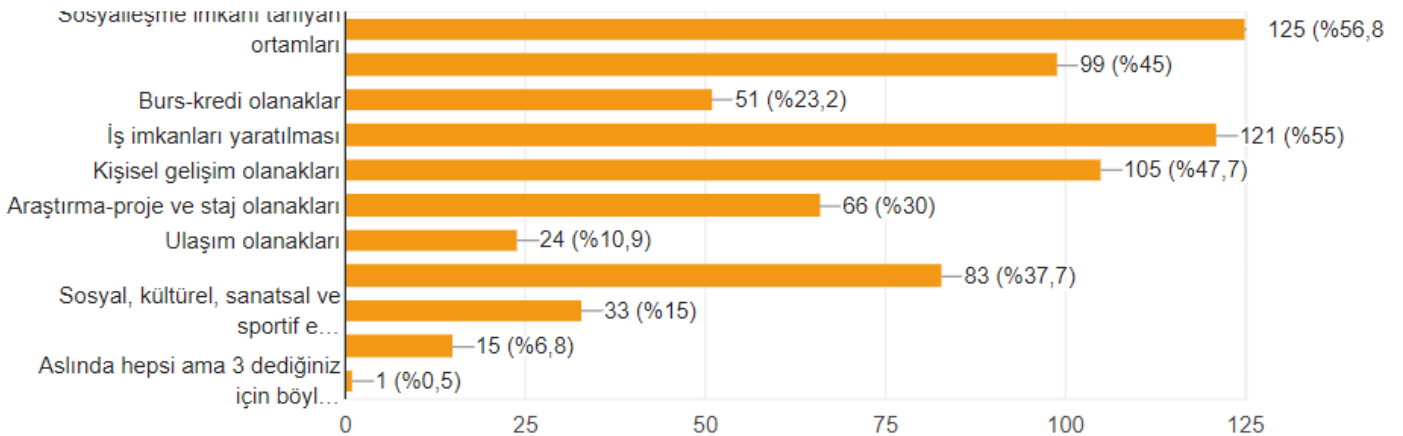

İkamet ettikleri ilçe sorulduğunda, %59,1'inin Sorgun ilçesinde, %26,4'ünün merkezde ve %4,1'inin Sarıkaya ilçesinde yaşadığı görülmektedir.

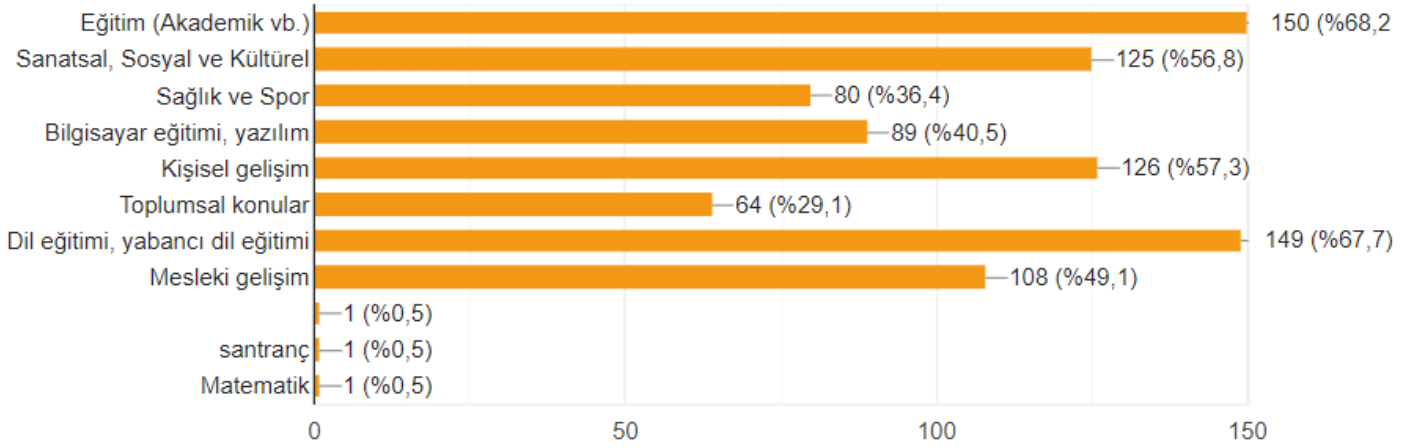
Demografik özelliklere baktığımızda; katılımcıların çoğunluğunun 18-25 yaş arasında, Sorgun ve merkez ilçede yaşayan genç kadınlardan oluştuğunu söyleyebiliriz. Eğitim durumuna dair veriler, katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu, daha az bir kesimin ise lise ve ön lisans mezunu olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla anket çalışması lise ve üniversitede okuyan gençlerin çoğunluğunu kapsamamaktadır.

Yaşadığınız Bölgede Gençlerin En Önemli İlk Üç İhtiyacı Nedir?

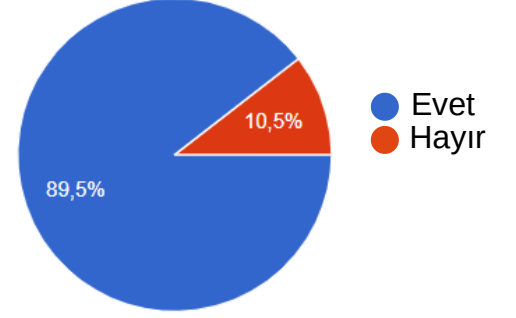
Gençlerin ihtiyaçlarını anlamaya yönelik olarak sorduğumuz; “Yaşadığınız bölgede gençlerin en önemli 3 ihtiyacı nedir?” sorusuna verilen yanıtlara baktığımızda; %56,8’inin sosyalleşme imkanı yaratan alanların olması, %55’inin gençlere yönelik iş imkanlarının yaratılması, %47,7’sinin kişisel gelişim olanaklarının oluşturulması, %30’unun araştırma, staj ve proje üretme olanaklarının artırılması ve %10,9’unun ise ulaşım olanaklarının iyileştirilmesi olarak ifade ettiği gözlenmiştir. Bu soruyla ilişkili olarak sorduğumuz; “Kendinizi geliştirmek istediğiniz konu ve alanlar nelerdir?” sorusuna katılımcıların verdiği yanıtlar; %68,2’si eğitim, akademik bilgi alanlarda, %67,7’si yabancı dil eğitimi, %57,3’ü kişisel gelişim, %56,8’i kültür, sanat alanında, %49,1’i mesleki gelişim, %40,5’i bilgisayar eğitimi, yazılım alanında ve %29,1’i toplumsal konular alanında olarak ifade etmiştir.

Bu doğrultuda; Yozgat'ta yaşayan gençlerin çoğunluğunun, sosyalleşebilecekleri alanlara ihtiyaç duyduğu görülmektedir. Diğer yandan ülkede artan genç işsizliği verileriyle paralel olarak, gençlerin iş imkanları ve staj olanakları yaratılmasına ihtiyaç duydukları ifade edilmiştir. Bir diğer ifade edilen önemli nokta, kişisel gelişim olanaklarının artırılması ve ulaşım olanaklarının iyileştirilmesidir. Katılımcılar kendilerini geliştirmek istedikleri konuları; öncelikli olarak eğitim, akademik alan ve yabancı dil olarak belirtmişlerdir. Ardından kişisel gelişim, kültür, sanat alanı ve mesleki gelişim gelmektedir. Yanıtlar bir önceki soruyla paralel olarak göstermektedir ki, gençlerin sosyalleşmelerine yönelik alanların oluşturulması ve genç işsizliğinin önlenmesine yönelik iş olanaklarının artırılması gerekmektedir. Anket sonuçlarında ortaya çıkan bir diğer önemli bulgu ise; katılımcıların %29,1'inin toplumsal konular alanında kendilerini geliştirmek istediklerini ifade etmesidir. Bu sonuç göstermektedir ki, anket çalışmasına katılan gençlerin, azımsanmayacak bir oranda, toplumsal sorunlara dair farkındalığı, ilgisi olduğu ve çözümüne katkı sunmak istediklerini düşünmek, yanıtıcı olmayacaktır.

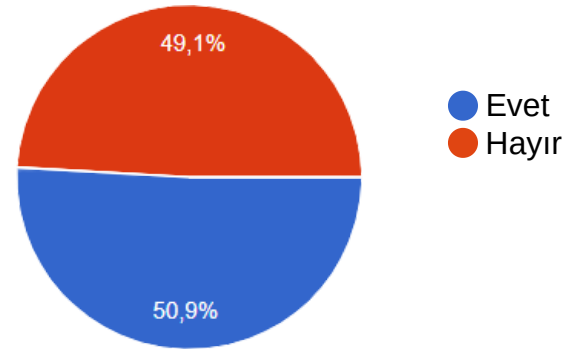
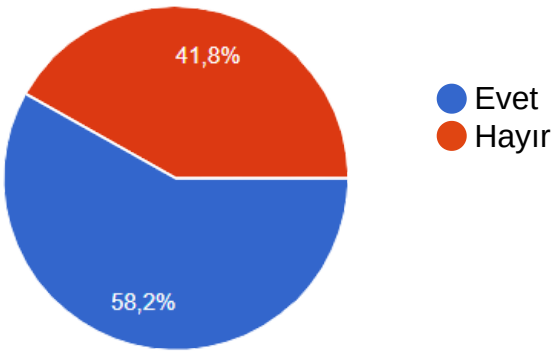
Sosyal Sorumluluk çalışması içerisinde bulunmak ve toplumsal sorunların çözümüne yönelik harekete geçmek ister misiniz?

Benzer bir şekilde, “Sosyal sorumluluk projesi içerisinde yer almak ve toplumsal sorunların çözümüne yönelik harekete geçmek ister misiniz?” sorusuna katılımcıların %89,5’i evet cevabını, %10,5’i hayır cevabını vermiştir. Dolayısıyla yerelde gençlerin katılımını artırmaya yönelik olarak gerçekleştirilecek gönüllü faaliyetlerin, aynı zamanda toplumsal sorunların çözümüne yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesine de katkı sağlayacağı görülmektedir.

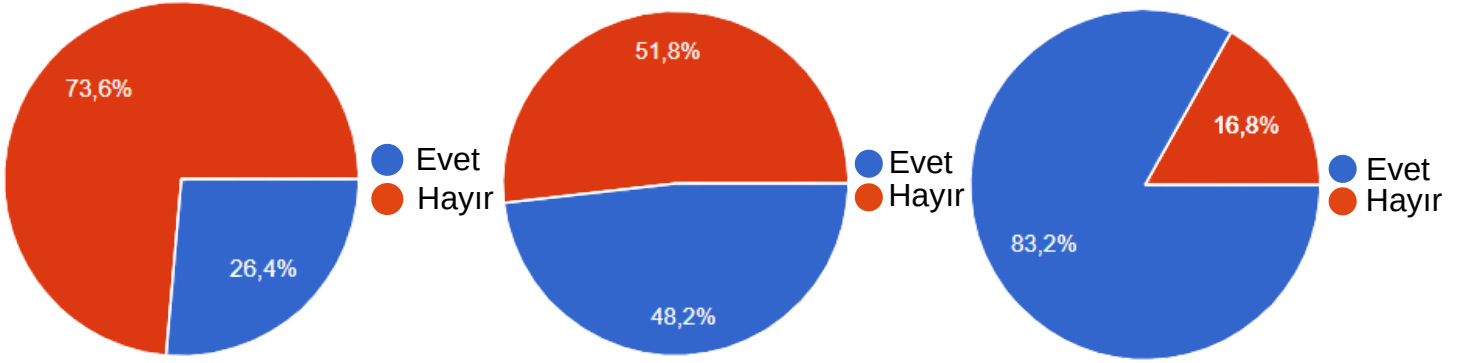
Gençlik çalışmaları hakkında bilginiz var mı?

Gençlik çalışması alanında verilen yanıtlara baktığımızda; %58,2’si gençlik çalışması hakkında bilgi sahibi olduğunu, %41,8’i ise bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. Daha önce gençlik çalışması içerisinde yer aldınız mı sorusuna verilen yanıtlara baktığımızda %50,9’unun gençlik çalışması içerisinde yer aldığını, %49,1’inin ise gençlik çalışması içerisinde yer almadığı görülmektedir. Dolayısıyla gençlik çalışması içerisinde henüz yer alma fırsatı bulamamış, gençlik ve sivil toplum örgütleriyle aktif olarak iletişimde bulunmayan gençlerin, teorik veya “kulaktan dolma” olarak gençlik çalışmasını bildiğini düşünmek çok anlamsız olmayacaktır.

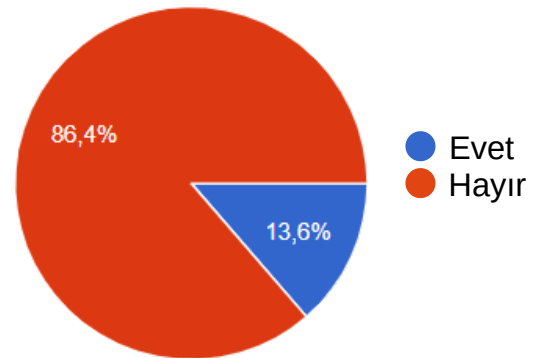
Gençlik Meclisleri hakkında bilginiz var mı?

Yerel Yönetimler, belediyelerin gençlere yönelik verdiği hizmetler ve Gençlik Meclisleriyle ilgili yanıtlara baktığımızda; “**Gençlik Meclisleri hakkında bilginiz var mı?**” sorusuna %73,6’sı hayır cevabını, %26,4’ü evet cevabı verdiği görülmektedir. “**Gençlik meclislerinin, gençlerin katılımına yönelik alanlar açtığını düşünüyor musunuz?**” sorusuna %51,8’inin hayır, %48,2’nin evet cevabı verdiği belirtilmiştir. Bununla bağlantılı olarak “**Gençlik meclislerinin içerisinde yer almak ister misiniz?**” sorusuna %83,2’nin evet, %16,8’inin hayır cevabı verdiği görülmektedir. Bu doğrultuda gençlerin Gençlik meclisleri hakkında çok fazla bilgisi olmadığı, yerelde gençlerin karar alma mekanizmalarına aktif katılımını sağlama konusunda etkili bir araç olduğuna dair şüpheleri olduğu ancak her şeye karşın, muhtemelen merak ve ilgi uyandırdığı için çoğunluğun (%83,2) gençlik meclislerine katılmak istediği görülmektedir.

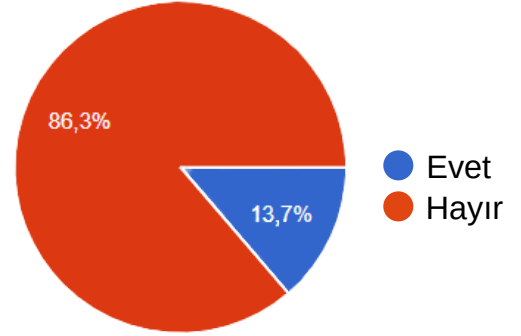
Belediyenin herhangi bir biriminden hizmet aldınız mı?

Yerel yönetimler ve Belediyelerin gençlere yönelik ürettiği hizmetler konusunda ilgili olan cevaplara baktığımızda; “**Belediyenin herhangi bir biriminden hizmet aldınız mı?**” sorusuna %86,4’ünün ‘hayır’, %13,6’nin ‘evet’ cevabını verdiği belirtilmiştir.

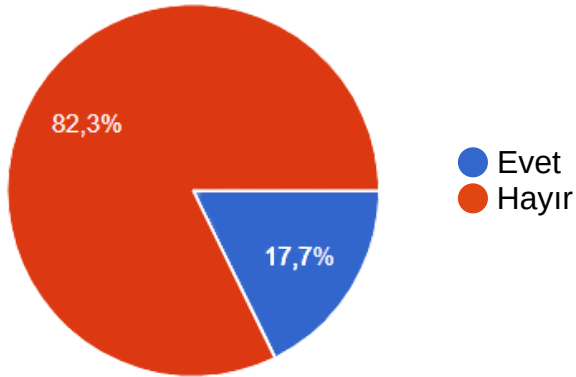

Belediyenin düzenlediği herhangi bir faaliyetinde veya projesinde görev aldınız mı?

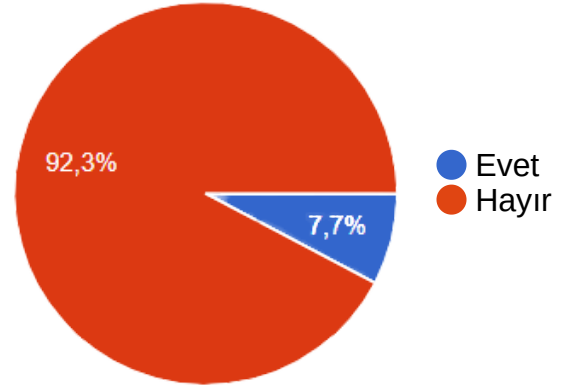
Bu soruyla paralel olarak; “Belediyenin düzenlediği herhangi bir faaliyette ve/veya projede yer aldınız mı?” sorusuna; %86,3’ü ‘hayır’, %13,7’si ‘evet’ cevabı verdiği görülmektedir.

Belediyelerin gençlere yönelik sunduğu hizmetlerden haberdar mısınız?

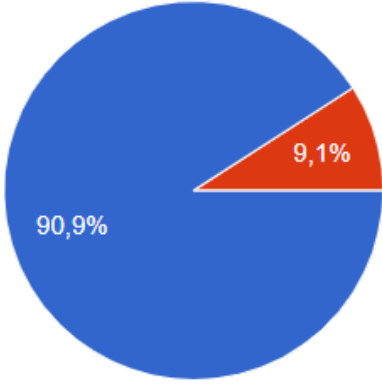

Belediyenin gençlere yönelik ürettiği hizmetlerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

Bir diğer soruda, gençlerin %82,3’ünün belediyenin gençlere yönelik verdiği hizmetlerden haberdar olmadığını, %92,3’ü ise, belediyenin gençlere yönelik ürettiği hizmetlerin yeterli olmadığını ifade etmiştir. Belediyenin hangi alanlarda gençlere yönelik çalışma üretmesi gerektiği sorusuna; katılımcıların çoğunluğu sosyalleşme alanları, gençlere yönelik iş olanaklarının geliştirilmesi, sanat ve kültürel faaliyetler, şeklinde ifade edilmiştir.

Bu doğrultuda, Yozgat’ta yaşayan gençlerin çoğunluğunun Belediye’den hizmet almadığı, gençlere yönelik verilen hizmetlerden haberdar olmadığı ve bilgileri dahilinde verilen hizmetleri yetersiz bulduğu görülmektedir.

Anket çalışmasında 2020 yılında dünyadaki tüm toplumsal ve ekonomik dinamiklerin etkilenmesine ve değişmesine neden olan pandemi sürecinin gençleri nasıl etkilediğine dair sorular da yer almıştır. **Bu doğrultuda katılımcıların %90,9'u pandemi sürecinin gençlerin ihtiyaçlarını değiştirdiğini ifade etmiştir.** Bununla bağlantılı olarak hangi alanda ihtiyaçların değiştiği sorulduğunda, %87,3'ü psikolojik, %77'si eğitim alanında, %75,2'i alışkanlıklar, gündelik yaşam pratikleri alanında, %72,7'si geleceğe yönelik beklentiler alanında, %65,5'i ekonomik durum ve %49,5'i sağlık durumuna dair ihtiyaçların pandemi sürecinde değiştiğini ifade etmiştir.

Anket çalışması her ne kadar az bir örneklem ile gerçekleştirilmiş olsa ve anket sonuçları Yozgat'ta yaşayan gençlerin çoğunluğunu temsil etmiyor olsa da, yerelde gençlerin ihtiyaçları, ilgi alanları ve yerel yönetimler hakkında sahip oldukları bilgileri anlamak adına anlamlı bir veri sağlamaktadır.

Bu çalışma kapsamında, sonuçlar göstermektedir ki; gençlerin kendilerini ve ihtiyaçlarını özgürce ifade edebilecekleri, bir araya gelip sosyalleşebilecekleri alanlara ihtiyaçları vardır. Buna ilaveten, son yıllarda hızla artan genç işsizliğini önlemeye yönelik olarak gerçekleştirilecek çalışmalar ve gençlere yönelik iş ve staj olanaklarının geliştirilmesi öncelik alanları içerisinde yer almalıdır.

Anket çalışması verileri, gençlerin belediye hizmetlerinden haberdar olmadığını ve çoğunluğun doğrudan hizmet almadığını göstermektedir. Dolayısıyla, yerel yönetimler ve gençler arasında bir "kopukluk olduğu", gençlerin bilgiye ve/veya hizmetlere erişim alanında sıkıntı yaşadığı görülmektedir. Anket sonuçları doğrultusunda, gençlerin, toplumsal sorunların çözümüne yönelik olarak harekete geçmek istediği ve gençlik meclislerine dahil olmak istediği göz önüne alınacak olursa, bu doğrultuda gençlerin yerelde katılımlarının artırılması ve güçlendirilmesi konusunda yapılacak çalışmaların, yereldeki toplumsal sorunların çözümüne yönelik de katkı sağlayabileceği ve aradaki "mesafenin" giderilmesine katkı sunacağı öngörülmektedir. Bu kapsamda yerel yönetimler ve sivil toplum örgütlerinin birlikte çalışması, yerelde gençlerin güçlendirilmesi ve katılım mekanizmalarına aktif olarak erişimlerine imkan tanınması açısından önemli olmaktadır. Böylelikle kapsayıcı, katılımcı ve sürdürülebilir kentlerin oluşturulmasına katkı sağlanmış olacaktır.

Gençlik Meclisi Nedir?

Gençlik meclisi gençliğin kent yönetiminde söz sahibi olması; planlama karar alma ve uygulama süreçlerine gençlerin dahil edilmesi, gençler arasında farkındalık yaratılması, gençlik örgütlenmelerinin güçlendirilmesi ve örgütlenme bilincinin geliştirilmesi, gençler arasında bilgi ve deneyim alışverişinin sağlanması, ulusal düzeyde bütüncül gençlik politikalarının geliştirilmesine yönelik faaliyetler yürütmektedir.

Gençlik Meclisinin Amaçları Nelerdir?

- Kent yönetiminde çözüm ortağı olmalarını
- Sürdürülebilir yaşam anlayışı içerisinde, kente yönelik çalışmalar yürütmelerini
- Kent gençliğini, yerel, ulusal ve uluslararası tüm platformlarda temsil etmelerini
- Ulusal ve Uluslararası sözleşmeler çerçevesindeki gençlik haklarını, yerel düzeyde koruma ve geliştirmelerini,
- Kentlilik bilincini geliştirerek, kentsel kimlik oluşumuna katkı sağlamalarını,
- Girişimci kimliklerini ön plana çıkararak kişisel gelişimlerine destek olmalarını,
- Bireysel inisiyatiflerini geliştirmelerini, istihdam sorunlarına yönelik çözümler üretmelerini,
- İnsan haklarına ve çevreye duyarlılıklarını arttırmalarını,
- Kentin bilimsel, teknolojik, sanatsal, sosyal ve kültürel etkinliklerinde rol almalarını,
- Birlikte çalışma alışkanlıklarını geliştirerek, gençliğe ortaklık anlayışı kazandırmalarını,
- Evrensel ve iç barışa katkıda bulunmalarını,
- Kùltürler arası yakınlaşmayı ve dayanışmayı arttırmalarına
- Katılımcılığı artırarak; kişisel, toplumsal, siyasal, bilimsel, kültürel, sanatsal, sportif ve
- İletişimsel konularda gelişimlerine ilişkin programlara ve faaliyetlere katılımlarını sağlamayı amaçlar.

Gençlik Meclisinin İlkeleri?

Gençlik meclisi çalışmalarını ilkeler çerçevesinde yürütür.

- **Şeffaflık:** Gençlik meclisi çalışmalarının tümünde şeffaflık ilkesini esas alır. Yapacağı bütün etkinlikleri üyelerine duyurur, üyelerinin düşüncelerini alır ve katılımlarını sağlar. Bilgi paylaşımı tarafsız, eksiksiz, koşulsuz ve eşit bir şekilde yapar. Çalışmalara yönelik ilgili raporlar web sitesi üzerinden yayınlanır.
- **Temsil:** Gençlik meclisi, yerel yönetim sürecinde kent gençliği adına söz sahibidir ve bütün siyasi yapılara eşit mesafededir.
- **Toplumsal Cinsiyet Eşitliği:** Gençlik meclisi çalışmalarında toplumsal cinsiyet eşitliği esastır. Meclis bütün organlarının temsilinde ve temsiliyet sağladığı her ortamda bu dengenin korunmasına dikkat eder ve önceliklendirir.
- **Gönüllülük:** Gençlik meclisi çalışmalarının tümünde gönüllülüğü esas alır. Meclis, kar amacı güden herhangi bir çalışma içerisinde yer almaz. Meclis, kent içerisinde gençlerde gönüllülüğün geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını teşvik eder.
- **Bireysel Kapasite Gelişimi:** Gençlerin bireysel kapasite gelişimini sağlayacak eğitsel ve sosyal içerikli olan çalışmalarda meclis, kent gençliğinin kendini ifade etmesini destekler, sesini yükseltir ve her türlü politika oluşturma sürecinde gençlik boyutunun da dikkate alınmasını sağlar.
- **Kentin Yaşam Kalitesinin Arttırılması:** Gençlik meclisi, sürdürülebilir yaşam ilkelerine gençlik bakış açısı kazandıran öneriler geliştirir ve görüşlerini yerel yönetim birimlerine sunar.

DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENÇLİK MECLİSİ ÇALIŞMA YÖNERGESİ ÖRNEĞİ

Sorgun Gençlik Derneği (SORGED) olarak, Aralık 2020 tarihinde, Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında desteklenen "Yerel Gençleşiyor, Gençler Güçleniyor" başlıklı çalışma kapsamında Türkiye'nin farklı yerlerinde bulunan gençlik meclisleri üzerinden deneyim aktarımında bulunmak ve halihazırdaki çalışmalarını birlikte değerlendirmek amacıyla toplantılar düzenlenmiştir. İyi Örnek Gençlik Meclislerini belirlemeye yönelik olarak gerçekleştirdiğimiz toplantılarda Denizli Büyükşehir Belediyesi Gençlik Meclisi İyi Örnekler arasında tanımlanmıştır. Gençlere ve yeni oluşacak Gençlik meclislerine örnek olması ve ilham vermesi amacıyla çalışma yönergesini paylaşmaktan memnuniyet duyarız.

1.BÖLÜM

Amaç – Kapsam

Amaç:

Madde - 1: Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin oluşumunu, organlarını, görevlerini ve çalışma yöntemlerini belirlemektir.

Kapsam:

Madde - 2: Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisinin kuruluşunu, amaçlarını ve çalışma ilkelerini kapsar.

Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisi; yerel ve ulusal demokratikleşme sürecinde, gençlerin düşüncelerini açıkça söyleyebilmelerini, çözüm üretebilmelerini, karar alma mekanizmalarına aktif katılımlarını sağlar. Kendi sorunlarına sahip çıkmalarını özendirilen gönüllülük temelinde, kent konseyleri bünyesinde yer alan organlardır.

Kent Konseyi Gençlik Meclisleri Ulusal ölçekte örgütlenmiş olan Ulusal Gençlik Parlamentosu ile iş birliği içerisinde örgütlenen demokratik bir oluşumdur.

Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisi; gençlerin, meclis çatısı altında yaratılan uzlaşma ortamı içerisinde, dil, din, ırk, kültür, sınıf, eğitim ve cinsiyet farkı gözetmeksizin kentimizin sürdürülebilir gelişmesinin temelini oluşturacak politikaların yaratılmasında ve öncelikli sorunların belirlenerek bunların çözüm önerilerinin üretilmesine ve uygulanmasına katkıda bulunmalarını sağlar.

Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisi, Ulusal Gençlik Parlamentosu kurucu üyesidir.

2. BÖLÜM

Denizli Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Gençlik Meclisi

Amacı, Oluşumu ve Organları

Amacı:

Madde –3: Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin amacı;

- a)Gençlerin, kent yönetiminde karar alma mekanizmalarına katılmalarını, gençlik ve kentle ilgili sorunların çözümünde sorun çözme anlayışı içerisinde aktif rol almalarını sağlamak,
- b)Sürdürülebilir kalkınma anlayışı içerisinde kente yönelik çalışmalar yürütmelerini sağlamak,
- c)Kent gençliğini, ulusal, uluslararası ve kent düzeyinde kamu kurum/kuruluşlarının ve uluslararası kuruluşların ilgili mekanizmalarında temsil etmek ve bu amaca uygun aktiviteler düzenlemek,
- d)Ulusal ve uluslararası sözleşmeler çerçevesinde yerel düzeyde gençlik haklarını korumak ve geliştirmek,
- e)Gençlerin kentsel kimlik ve aidiyet bilincini geliştirmek,
- f)Gençlerin, girişimci ve dinamik kimliklerini ön plana çıkararak, araştıran, üreten, topluma, ülkesine ve dünyaya yararlı bireyler olmalarını desteklemek ve bireysel inisiyatiflerini geliştirmek,
- g)Gençlerin, kentin bilimsel, teknolojik, sanatsal, sosyal ve kültürel etkinliklerinde rol almalarını sağlamak, insan hakları ve çevre konusunda duyarlılıklarını arttırmak,
- h)Gençliğin dayanışma ve paylaşma yönelik özelliklerini "ortaklık" bilinci içinde geliştirmek ve gençliğe birlikte çalışma alışkanlığı kazandırmak,
- i)Gençlerin, dinamizmini ve enerjisini kanalize edeceği uğraş ve ilgi alanları yaratmak ve bu konuda diğer kurum ve kuruluşlarla ortaklaşa etkinlikler gerçekleştirmek,

Oluşumu:

Madde – 5: Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisi 15- 30 yaşları arasındaki gençlerden oluşur.

- a) Üniversitelerin Öğrenci Konsey temsilcileri,
  - b) Üniversite öğrenci topluluk/kulüp temsilcileri,
  - c) Lise Öğrenci Temsilcileri,
  - d) Gençlik ile ilgili çalışma yapan Sivil toplum kuruluşları gençlik temsilcileri,
  - e) Odaların Gençlik temsilcileri,
  - f) Kent Konseyi Gençlik Meclisi Çalışma Grubu temsilcileri, (Bireysel katılımcılar çalışma grubu içinde yer alır)
  - g) Kamu Kurumlarının Gençlik temsilcileri (SHÇEK, Gençlik Merkezleri, Mesleki Eğitim Merkezleri ve Halk Eğitim Merkezleri)
  - h) Mahalle gençlik temsilcilerinden oluşur. (Muhtarın onayı ile belirlenir)
  - i) İlgili belediyede grubu bulunan siyasi parti Gençlik Kolları temsilcileri
- Mahalle Meclisi olan yerlerde meclis kararı ile temsilci isimleri bildirilir; Mahalle Meclislerinin olmadığı yerlerde ise Mahalle Muhtarının onayı ile belirlenen temsilciler Gençlik Meclislerinde yer alabilirler.

Kent Konseyi Gençlik Meclisi kurumsal temsiliyetin yanı sıra bireysel katılıma da açıktır. Ancak Gençlik Meclisine bireysel olarak katılımlarda: “çalışma grupları” içerisinde yer alındıktan sonra katılım esastır.

Genel Kurul’da kurumsal temsilci olarak yer almak için; söz konusu kişilerin Kurum ve kuruluşları tarafından seçilmiş olduklarını belirten yazılı bir kararın olması gerekmektedir. Her kuruluş, temsilcilerini biri asil biri de yedek olmak üzere ve cinsiyet eşitliğini de esas alarak Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisine bildirir.

Organları:

Madde –6: Denizli Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin organları şunlardır;

- A.Genel Kurul
- B.Yürütme Kurulu
- C.Danışma Kurulu
- D.Çalışma Grupları

A.Genel Kurul

Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin en üst karar alma organıdır. Gençlik meclisi politikasını belirler. Görevi; meclis yürütme kurulu tarafından hazırlanan gündemi görüşmek, değerlendirmek, gerekli hallerde gündeme madde eklemektir.

Meclislerin yönergeleri Kent Konseyi yönergesine aykırı hüküm içeremez. Konsey yönergesi çerçeve anlamında bağlayıcıdır.

Kent Konseyi Gençlik Meclisi Genel Kurulu; 5. Maddede sayılan kurum ve kuruluşların bir kadın bir erkekten oluşan temsilcilerinin katılımı ile yılda 1 kez seçimli olmak Kasım ayında toplanır. Genel Kurul temsilcilerinin katılımında kadın – erkek eşitliğinin sağlanması zorunludur.

Gerektiğinde olağanüstü toplantı için Kent Konseyi Gençlik Meclisi Yürütme Kurulu çağrısı veya Genel Kurul üyelerinin 1/3'ünün imzalı çağrısı ile toplanır. Kent Konseyi Gençlik Meclisi Genel Kurulu, toplantıya katılanların oy çokluğu ile karar alır.

Gençlik Meclisinin, meclis başkanı ve yürütme kurulu liste seçimi blok liste olarak yapılır. Kapalı oylama açık sayımla gerçekleştirilir

Genel Kurulda, Kent Konseyi Gençlik Meclisi Yürütme Kurulu tarafından hazırlanmış olan gündem maddelerine, toplantıya katılan üyelerinin önerisi ve genel kurulun onayı ile madde eklenebilir.

Gençlik Meclisi Seçimli Genel kurulunu; Genel kurula katılan üyeler veya diğer katılanlar arasından, genel kurul üyelerinin oylarıyla seçilen Divan kurulunca yönetilir. Divan kurulu bir Divan başkanı, bir Divan başkan yardımcısı ve iki yazman üyeden oluşur.

B. Yürütme Kurulu

Genel Kurul tarafından belirlenen politikalar çerçevesinde Genel Kurul kararlarının 1 yıl boyunca uygulayıcı/yürütücü organıdır.

Yürütme Kurulu, üye kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlar. Kent yönetiminde Kent Konseyi Gençlik Meclisi'ni temsil eder. En az 3 aylık raporlar ile çalışmalarını değerlendirip üyelerine ve Ulusal Gençlik Parlamentosu'na bilgi verir. Kent Konseyi Gençlik Meclisini yerel, ulusal ve uluslararası süreçlerde ilgili çalışma grupları ile istişare halinde temsil eder.

Kadın erkek eşitliği gözetilerek 15 üyeden oluşan bir kuruldur. Yürütme Kurulu'nda farklı sektör temsilcilerinin eşit sayıda temsil edilmesi gereklidir.

Bir kişi en fazla 2 defa seçilebilir.

Yürütme kurulunda her sektörden eş sayıda kadın erkek temsilci bulunması gereklidir.

Yürütme Kurulu en az 15 günde bir toplanır.

Yürütme Kurulunun Üyeleri

- Gençlik Meclisi Yürütme Kurulu Üyeleri'nin görev süresi içinde yaş hadlerini aşmaları görevlerini etkilemez.
- Yürütme Kurulu üyesinin birbirini takip eden 2 toplantıya mazeretsiz gelmemesi üzerine kendisine Yürütme Kurulu tarafından uyarı gönderilip savunması istenilir,
- Savunması Yürütme Kurulu tarafından geçerli kabul edilmezse görev ve sorumluluklarını yerine getiremeyeceği düşünülerek Yürütme Kurulu üyeliğinden çıkarılır.
- Yürütme Kurulu üyeliğinden çıkma gençlik meclisi üyeliğinden çıkma olarak yorumlanamaz.
- Yürütme Kurulu, Olağan Genel Kurul seçiminden sonra ki ilk toplantılarında; bir başkan yardımcısı ve bir genel sekreter belirler.

Gençlik Meclisi Başkanı

- Başkan, Gençlik Meclisi'ni Kent Konseyi Yürütme Kurulu'nda temsil eder.
- Gençlik Meclisi Başkanı çalışmaların genel koordinasyonundan sorumludur. Kolaylaştırıcılık işlevi vardır.
- Kent Konseyi Gençlik Meclisi Başkanı, Kent Konseyi
- Gençlik Meclisini Kent Konseyi Yürütme Kurulu'nda görev süresi boyunca temsil eder. Kent Konseyi Gençlik Meclisi Başkanı, Kent Konseyi Yürütme Kurulu'nun doğal üyesidir.
- Meclisi Başkan ve yürütme kurulu adaylığı için üyelik şartı aranmaz. Genç olmak, Meclis Başkanlığı için ön koşuldur. Liderlik vasfına sahip, vizyon sahibi, alanında uzman, sorumluluklarını yerine getirmede, insanlarla ilişkilerinde başarılı , yapıcı ve meclisi en iyi şekilde temsil edecek özelliklere sahip olmalıdır.

Gençlik Meclisi Başkan Yardımcısı

Kent Konseyi Gençlik Meclisi Başkanı olmadığı zamanlarda başkanın yetkilerine sahiptir.

Gençlik Meclisi Genel Sekreteri

- Yürütme kurulu toplantılarını organize etmekten,
- Toplantı raporlarını düzenleyip arşivlemekten sorumludur.

C.Danışma Kurulu

Bir önceki Yürütme Kurulu üyeleri Danışma Kurulu'nun doğal üyesidir.

Kent Konseyi Gençlik Meclisi çalışmalarını kolaylaştıracak, çalışmalarda gençlere danışmanlık yapacak kamu kuruluşları, akademik kurumlar, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinden oluşan bir kuruldur.

Yılda en az 2 defa toplanır.

Kent Konseyi Gençlik Meclisi Başkanı ve Kent Konseyi Genel Sekreteri bu kurulun doğal üyesidir.

Karar alma yetkisi yoktur.

Kurum/Kuruluş
Büyükşehir ve İlçe Belediye Temsilcileri
Kent Konseyi Temsilcileri
Sanayi, Ticareti, Borsa ve Meslek Odaları Temsilcileri
Gençlik Meclisi Kolaylaştırıcısı
Akademisyenler ve Önceki Dönem Yürütme Kurulu Başkanı
Önceki Dönem Yürütme Kurulu Üyeleri

D. Çalışma Grupları

Danışma kurulu üyeleri, Gençlik Meclisi Yürütme kurulu üyeleri tarafından, gerçekleşen seçimli olağan genel kuruldan sonra en geç 1 ay içerisinde belirlenir.

- Çalışma grupları, belirlenen öncelikli konularda çalışmalar yapabilecek genç gönüllülerin katılımıyla oluşur. Kentteki gençlerin talepleri doğrultusunda Yürütme Kurulu kararıyla sürekli çalışma grupları belirlenir.
- Çalışmalarının sürekliliği halinde oluşumuna devam eder. Yürütme Kurulu kararı ile ihtiyaca yönelik kısa dönemli çalışma grupları da oluşturulabilir.
- Çalışma grupları, kendi aralarında grup lideri belirler. Çalışma Grubu lideri Çalışma Grubu faaliyetlerini Yürütme Kurulu ve Genel Kurul ile paylaşır.
- Çalışma gruplarının ayda en az 1 kez toplanma zorunluluğu vardır. Çalışma Gruplarının toplantıları Çalışma Grubu Liderleri tarafından Yürütme Kurulu ve Denizli Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Genel Sekreteri ile istişare halinde organize edilir. Asgari toplantı zorunluluğunu yerine getirmeyen çalışma grubu kendiliğinden fesh olur.

3. BÖLÜM

Dayanak

Madde –7: Denizli Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Gençlik Meclisi Çalışma Yönergesi 5393 sayılı yasanın 76. maddesi ve 8 Ekim 2006 tarihli 26313 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kent Konseyleri Yönetmeliği'ne dayanmaktadır.

Yürürlük

Madde – 8: Bu yönerge Denizli Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Gençlik Meclisi Genel Kurulu'nda onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Yönerge Değişikliği

Madde – 9: Gençlik Meclisi yönergesi, Genel Kurula Katılan üyelerin 2/3 çoğunluğu sağlaması ile değiştirilir.

Denizli Büyükşehir Belediyesi Kent Konseyi Gençlik Meclisi Çalışma Yönergesi 05 Kasım 2014 tarihinde yapılan 15. Olağan Genel Kurul kararı ile yürürlüğe girmiştir.

YEREL GENÇLEŞİYOR

GENÇLER GÜÇLENİYOR

Avrupa Birliği **sivil düşün**

"Bu çalışma Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Sorgun Gençlik Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."